

29.8.2018

Opiskelijoiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Terveydelle haitallisella häirinnällä ja epäasiallisella kohtelulla tarkoitetaan kiusaamista. Ammattiopisto Luovi ei hyväksy kiusaamista missään muodossa. Kaikkiin kiusaamistapauksiin suhtaudutaan vakavasti ja ne tutkitaan huolellisesti. Mikäli kiusaamista todetaan tapahtuneen, asiaan puututaan tämän toimintaohjeen edellyttämällä tavalla.

Jokaisessa Luovin yksikössä on restoratiiviseen sovitteluun kouluttautuneita henkilöitä, jotka ovat käytettävissä kiusaamistilanteiden selvittelyyn. He toimivat puolueettomasti ja auttavat konfliktin osapuolia itse löytämään ratkaisun konfliktiinsa. Sovittelussa ei etsitä syyllisiä eikä anneta rangaistuksia vaan etsitään ratkaisuja, sovitaan hyvityksistä ja käyttäytymisestä jatkossa. Sovittelu perustuu vapaaehtoisuuteen.

Ohjeita henkilöstön kiusaamistilanteiden hoitamiseen on Hyvinvoiva luovilainen – työhyvinvointimalliin kuuluvassa Varhaisen välittämisen oppaassa, joka löytyy Satamasta.

Kiusaamisen määritelmä

Kiusaaminen tarkoittaa tilannetta, jossa yksilö joutuu toistuvasti fyysisesti tai psyykkisesti yksilön tai ryhmän negatiivisen huomion kohteeksi. Kiusaaminen ei tarkoita samaa asiaa kuin ristiriita, väkivalta tai erimielisyys, vaikka kaikki nämä asiat voivat sisältyä kiusaamistilanteeseen. Kiusaamistilanteeseen sisältyy aina vallan epätasapaino, mikä mahdollistaa uhrin nöyryyttämisen.

Kiusaaminen voi olla

- fyysistä, kuten lyömistä, potkimista, tönimistä, nipistämistä ja kiusatun omaisuuden särkemistä.
- seksuaalista häirintää, kuten vihjailu ja seksuaalisesti värityneet vitsit, vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat puheet ja kysymykset. Ehdottelu, vaatiminen ja fyysinen koskeminen.
- verbaalista, kuten uhkailua, nimittelyä, haukkumista, vähättelyä, rasistisia/seksistisiä huomautuksia ja ärsyttämistä.
- epäsuorasti toteutettua, kuten kaveripiirin ulkopuolelle sulkemista, kiusatun tavaroiden piilottamista ja pahantahtoisten juorujen/viestien levittämistä.
- sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa kiusaamista, joka voi olla samankaltaista kuin verbaalinenkin, lisäksi se voi olla myös kuvamateriaalin levittämistä tai ryhmän ulkopuolelle sulkemista.

Kiusatuksi voivat joutua opiskelijat joko toisten opiskelijoiden tai henkilökunnan toimesta. Kun joku tuntee itsensä kiusatuksi, suhtaudutaan siihen vakavasti ja aloitetaan tämän toimintaohjeen mukainen menettely.

29.8.2018

Kiusaamisen tunnistaminen

Kiusatuksi joutuneiden henkilöiden ei tavallisesti ole helppoa kertoa tapahtuneesta, joten asian huomaaminen ja siihen puuttuminen jää usein muille. Yleisimpiä merkkejä kiusaamisesta opiskelijoiden kohdalla ovat:

- haluttomuus tulla kouluun/selittämättömät poissaolot.
- vetäytyvä, eristäytyvä käyttäytyminen.
- tavaroiden jatkuva puuttuminen tai hukkaaminen.
- haluttomuus puhua ongelmien syistä.
- alttius tuskastua ja ärsyyntyä helposti.
- harjoitustyöt ja kotitehtävät toistuvasti myöhässä tai epätäydellisesti suoritettuja.
- kaikki toiminnan muutokset.

Toiminta kiusaamistapauksissa

Tilanteen havainnut:

1. Kiusaamistilanne keskeytetään ja rauhoitetaan.
2. Asia sovitaan paikan päällä, jos mahdollista. Samalla selvitetään, onko kiusaamista jatkunut pidempään.

ja/tai

Opiskelija kertoo tulleen kiusatuksi tai on nähnyt / kuullut toista opiskelijaa kiusattavan:

3. Kiusaamisesta tulee kertoa heti henkilökunnalle.
4. Opiskelijan luvalla kerrotaan asiasta luokanvalvojalle ja opiskeluhyvinvoinnin henkilöstölle.
5. Kiusaamistapaukseen osallistuneiden kanssa keskustellaan yksitellen tapahtuneesta. Näiden keskustelujen jälkeen päätetään, onko kysymyksessä kiusaamistapaus. Keskustelun kutsuu koolle joko luokanvalvoja, opiskeluhyvinvoinnin henkilöstö tai asuntolan edustaja. Selvittelyyn pyydetään tilanteen havainnut henkilö.
6. Jos alustavien keskustelujen jälkeen on todettu kiusaamista tapahtuneen, on tärkeää tukea opiskelijaa ja seurata tilannetta. Prosessista tehdään asianmukaiset kirjaukset Wilmaan kurinpitotoimet rekisteriin ja tarvittaessa voidaan hyödyntää satamasta löytyvää häiriötilanteiden kirjauslomaketta. Samalla varmistetaan, että kiusattu henkilö ei joudu tarpeettomasti kärsimään enempää.
7. Sovitteluprosessi

29.8.2018

Kiusatulle painotetaan, että tapahtunut ei ole hänen vikansa eikä johdu hänestä. Hänelle kerrotaan, että oppilaitoksen toimenpiteillä turvataan, ettei kiusaaminen jatku. Kiusaajan kanssa keskustellaan ja ohjataan tarvittaessa lisäkeskusteluihin, joita voivat käydä luokanvalvoja, ohjaaja tai/ja opiskeluhyvinvoinnin henkilöstö aikaisemmin kuvatulla tavalla. Keskusteluissa tulee olla sovitteluun ohjaava tavoitteellisuus. Kummaltakin osapuolelta kartoitetaan jatkotuen tarve.

Kiusaajalle tehdään selväksi, että hänen toimintansa ei ole hyväksyttävää. Samalla hänelle tarjotaan mahdollisuus itse ehdottaa toimenpiteitä, joilla asiassa voidaan edetä ja kiusaaminen loppuu. Kiusaamistapauksessa tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa aina, kun kyseessä ovat alaikäiset tai vajaavaltaiset opiskelijat. Alaikäisiä tai vajaavaltaisia kuultaessa heille varataan mahdollisuus saada huoltaja paikalle tuekseen ja etunsa valvojaksi. Jos opiskelija tuntee tulleen kiusatuksi henkilökunnan taholta, hän voi ottaa yhteyttä kyseisen henkilön esimieheen tai muuhun luottamaansa henkilökunnan jäseneseen. He vastaanottavat tiedon ja toimivat toimintaohjeen mukaisesti.

8. Tarvittavat kurinpitotoimet Luovin ohjeiden mukaisesti

Toiminta kiusaamistapauksen käsittelyn jälkeen

Kiusaamistapauksen jälkeen järjestetään tapauskohtainen seuranta, josta vastaa ensisijaisesti opiskelijan luokanvalvoja. Seurannan avulla pyritään estämään kiusaamisen jatkuminen tai saamaan sen jatkumisesta nopeasti tieto.

Mikäli asiassa on syytä epäillä rikosta, opiskelija tai hänen huoltajansa ohjataan ottamaan yhteyttä viranomaiseen.